

6.11.2012

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry
Helsingfors naturskyddsförening rf
Kotkankatu 9
00510 Helsinki
helsy@sll.fi

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10, 00099
Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Asia: Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen (Helsyn) mielipide Itä-Pakilan siirtolapuutarha-alueen asemakaavan muutosluonnoksesta.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry – Helsingfors naturskyddsförening rf (Helsy) on Suomen luonnonsuojeluliiton, Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin ja Natur och Miljön paikallisyhdistys Helsingissä. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää monimuotoisen luonnon ja elinkelpoisen ympäristön sekä kulttuuri- ja rakennusperinnön hoitoa ja varjelua.

Helsy kiittää mahdollisuudesta lausua kaavasuunnitelmasta ja lausuu mielipiteenään seuraavaa.

Suunnittelualueen luoteisosassa sijaitsevan Lystikukkulan metsäalueen eteläreunaan suunniteltu uuden huoltotien (ajo/h) linjaus tulee poistaa

Lystikukkula on maisemallisesti arvokas ja luonnontilaista vanhaa metsää sisältävä alue valtakunnallisesti merkittäväksi luokitellussa Vantaanjoen laaksomaisemassa. Lystikukkula ja sen itäpuolella sijaitseva Siliuksenmäen metsäalue muodostavat merkittävän kokoisen lähivirkistysalueen.

Suunniteltu tielinja lisäisi valoisuutta ja häiriötä rauhoitettujen lepakkolajien esiintymisalueella. Lystikukkula kuuluu kaupungin luontotietojärjestelmässä Tuomarinkylän kartanon arvoluokan II lepakkoalueeseen, jonka I maailmansodan ajalta peräisin olevissa vanhoissa puolustusrakennuksissa elää viiksisiippoja. Alueelta tavataan myös pohjanlepakkoa ja korvayökköä. Kaupungin luontotietojärjestelmän mukaan Lystikukkulan arvoa lepakkoalueena heikentäisivät erityisesti hakkuut ja valoisuuden lisääntyminen.

Kaikki lepakkolajit ovat EU:n luontodirektiivin liitteeseen IV kuuluvia lajeja, joiden lisääntymis- ja levähtämisaikaa tai niiden laatuun vaikuttavia seikkoja ei saa hävittää tai heikentää. Kielto koskee automaattisesti kaikkia lepakkojen elinalueita myös erityisten lepakoidensuojelualueiden

ulkopuolella.

Ajo/huoltotie rakennettaisiin myös liian lähelle Lystikukkulan muinaismuistolailla suojeltua tykkietä, Helsingin saamien tietojen mukaan lähimmillään vain muutaman metrin etäisyydelle. Tämä ei ole missään nimessä riittävä suojavyöhyke, sillä uudet tiet ja reitit siirtyvät Helsingissä automaattisesti rakennusviraston luonnonhoidon piiriin, jolloin tien ympäristön hoitotoimet ulottuvat myös tykkietehen ja sen ympäristöön.

Ajo/huoltotien tarkoituksena on lähinnä toimia rakennustarpeiden kuljetusta helpottavana tieyhteytenä uusille perustettaville siirtolamökkiteille. Helsingin katsoo auto- ja huoltoliikenteen voivan hyvin kulkea esim. Pakilan rantatien kautta tonteille. Autoliikenteen väliaikaisen lisääntymisen aiheuttama häiriö mökkipalstalaisille ei ole niin merkittävä haitta, että sen vuoksi olisi perusteltua heikentää merkittävää lähivirkistysaluetta ja EU:n direktiivitaso lainsäädännöllä suojeltujen lepakkolajien elinympäristöä.

Kaavaselostuksesta puuttuvat tiedot alueen luontoarvoista eikä kaavan vaikutuksia luontoarvoihin ole arvioitu

Asemakaavan selostuksessa tulee jo luonnosvaiheessa olla koottuna riittävät selvitykset suunnittelualueen luonnontilasta ja arvioida kaavan välittömät ja välilliset vaikutukset luonnonympäristöön. Kyseisessä kaavaluonnoksessa tulisi olla mukana myös arvio kaavan vaikutuksista valtakunnallisesti merkittäviin maisema-arvoihin.

Asemakaavan selostusluonnos on puutteellinen alueen luontoon ja ympäristöön sisältyvien tietojen osalta. Esimerkkinä tästä sivulla 9 on alueen luonnonympäristöä esitetty kirjaimella "x". Kaavan vaikutuksia alueen luontoarvoihin ei voi arvioida tai niistä lausua, jos niitä ei ole selvitetty ja esitetty kaavaluonnoksessa. Alueen luontoarvoihin liittyvistä suojelukohteista on selostuksessa mainittu ainoastaan Vantaanjoen Natura 2000 -verkostoon liitettäväksi ehdotettu vesialue.

Siirtolapuutarhatoiminnan vaikutukset Vantaanjoen natura-alueeseen tulee minimoida

Siirtolapuutarha-alueen ja Vantaanjoen väliin tulee jättää riittävän leveä kasvillisuus- ja suojavyöhyke, millä ehkäistään tai vähennetään puutarhoista ja viljelypalstoilta sateiden ja sulamisvesien mukana kulkeutuvaa ravinnekuormaa.

Suomen kansallisessa vieraslajistrategiassa haitallisiksi luokiteltujen vieraslajien ja erityisesti vieraskasvilajien aiheuttama haitta on Helsingissä ja myös Vantaanjoen varressa koettu merkittäväksi muulle kasvilajistolle sekä yleiselle virkistyskäytölle. Luvattomat puutarhajättekasvat, puutarhat sekä viljelypalstat kuuluvat vieraskasvilajien merkittävimpiin leviämislähteisiin.

Vantaanjoen varrelle on jo käytännössä vakiintunut erittäin vaikeasti hävitettävä pajuasteri (*Aster x salignus*) ja paikoittain myös jättipalsami (*Impatiens glandulifera*). Kyseisessä

asemakaavassa kannattaisikin tutkia, voisiko Suomen kansallisessa vieraslajistrategiassa haitallisiksi määriteltyjen vieraskasvilajien leviämisen mm. edellä mainitulle suojavyöhykkeelle estää asemakaavamääräyksellä.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen puolesta,

Sirkku Manninen
Puheenjohtaja

Markus Seppälä
Sihteeri